

[Anne Grete Holmsgård]

te transaktioner, et gebyr, der ifølge PKK, det er Pengeinstitutternes Købe- og Kreditkort-Aktieselskab, skal betales af forbrugerne og af forretningerne, ligesom det er forretningerne, der skal betale for opstilling af de enkelte terminaler.

Det er naturligtvis dette forsøg på at opnå monopol på området, der har fået detailhandelskæderne til at slå bremserne i og foretage, hvad man kan betegne som en omfavningsmanøvre af Forbrugerrådet. Det er selvfølgelig hverken af hensyn til forbrugerne eller til de mindre handlende, detailhandelskæderne nu slår bremserne i, men udelukkende for at få så stor en del af den fortjeneste, der ligger i et generelt købekort, som bankerne nu er i færd med at rende med.

For at sætte ekstra kraft bag bestræbelserne på at opnå monopol på området har pengeinstitutterne oven i købet gjort det klart, at kunderne ikke vil kunne hæve kontanter i banker og sparekasser, der ikke er tilsluttet systemet. Det finder Forbrugerrådet er i strid med monopolloven, og det finder Aktivbanken også. Sagen er derfor blevet indklaget for tilsynet med banker og sparekasser, hvis direktør, Knud Agbo, for flere uger siden lod forstå, at Forbrugerrådet udtaler sig om så meget, det ikke har forstand på.

Den megen snak om, at gebyr på checks skulle være en fordel for forbrugerne, fordi det giver mulighed for at nedsætte rentemarginalen, altså forskellen mellem udlåns- og indlånsrenten, står i skærende modstrid med, at pengeinstitutterne ikke har ønsket at komme med løfter om, at rentemarginalen faktisk bliver nedsat, hvis der kommer et gebyr på checks. Hvem tror på, at det sker, når bankerne ikke engang ønsker at nedsætte udlånsrenten i takt med det faldende renteniveau på obligationer? End ikke en højborgerlig økonomiminister har kunnet overbevise dem om det rimelige i det.

Det er i øvrigt interessant, at PKK nu mener, at kunderne og de forretningsdrivende »kun« skal slippe med et gebyr på 50 øre pr. transaktion. I en intern redegørelse fra PKK fra 1981 mente man, at hver transaktion skulle koste en krone, og dengang regnede man faktisk med, at der ville blive flere brugere af Dankortet, end man regner med i dag.

Et andet meget væsentligt spørgsmål vedrørende Dankortet, som ministeren tager me-

get let på i sin redegørelse, er registrering. Som planerne for systemet er nu – det er jo private planer, for det er jo bankerne og sparekasserne, der kører derudad med deres egne planer – kommer PKK som en central instans for banker og pengeinstitutter til at råde over et enormt register. Det er helt klart, at kortet skal indeholde den specielle PIN-kode, altså de 4 tal, som vi hver især skal gå og huske eller have på en lille lap i baglommen, eller hvordan vi nu vil huske det – nogle af os har måske lidt svært ved at huske dette nummer, når der er en masse andre numre, vi også skal huske. Ud over den specielle PIN-kode skal kortet indeholde CPR-nummeret, og det er tanken fra bankernes side, at det på længere sigt skal bruges som ID-kort.

Ministerens geniale holdning til dette spørgsmål er, at hvis der alligevel skulle opstå problemer, så er der jo hjemmel i registerlovens § 3, stk. 5, til, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler. Det ville unægtelig være lidt mere betryggende, hvis man på forhånd fik klare regler, der sikrede mod registrering og samkøring. Det giver ingen som helst garanti, at PKK i deres statusredegørelse blot postulerer, at »der i PKK vil blive truffet foranstaltninger, som tilsikrer, at der ikke kan gennemføres samkøring af Dankorttransaktionerne fra flere forskellige dage eller flere forskellige registre.« Hvem skal kontrollere det? Som det ser ud i dag, er der ingen, der kontrollerer det. Derfor må det sikres, at der kommer en kontrolinstans over for dette kort og over for andre kort.

Et tredje væsentligt spørgsmål, jeg vil pege på, er bevisbyrden ved fejlkontering i den enkelte terminal eller ved systemsammenbrud, hvis den enkelte terminal f.eks. bryder sammen. Det er tilsyneladende sådan, at det er forbrugernes eget ansvar. Hvis beløbet ikke er kommet ind, er det sådan, at forbrugeren reelt ikke har betalt. Det forekommer jo temmelig rablende, at hvis systemet bryder sammen, hænger forbrugeren på den og skal oven i købet betale rente af de penge, som ikke er blevet konteret, uden at forbrugeren har haft noget som helst at gøre med det. Det er noget vås, når hr. Sønderby i sit indlæg hævder, at der ikke er større problemer ved Dankort i form af misbrug af stjålne eller tabte kort end ved checks. Der er f.eks. ingen underskrift på et Dankort, sådan som